

Lektionsplanering

Årskurs: Gymnasiet

Ämne: Historia 1b

Tema: Antiken: Demokrati i Aten

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll

Den europeiska epokindelningen utifrån ett kronologiskt perspektiv, med fokus på antiken och framväxten av demokratiska system, speciellt i Aten. Undervisningen ska problematisera hur dessa system har utvecklats och deras påverkan fram till nutiden.

Betygskriterium (E)

Eleven kan med säkerhet använda historiska begrepp för att formulera, utreda, förklara och dra slutsatser om historiska frågeställningar utifrån olika perspektiv. Eleven kan med säkerhet söka, granska och tolka källmaterial för att besvara frågor om historiska skeenden.

[Gy11, Historia 1b]

Lärrarledda instruktioner

1. Introduktion till antikens demokrati (10 min)

- Presentera det historiska sammanhanget för Aten under antiken.
- Diskutera vikten av demokrati och hur den skiljer sig från dagens system.
- Ställ frågor för att engagera eleverna i diskussionen.

2. Källkritiskt arbete med historiska dokument (15 min)

- Ge eleverna olika källor som beskriver Atens demokratiska system.
- Ha en gemensam diskussion om källornas trovärdighet.
- Be eleverna reflektera över hur dessa källor kan tolkas på olika sätt.

3. Gruppdiskussioner (15 min)

- Dela in klassen i mindre grupper.
- Ge varje grupp en specifik fråga om Atens demokrati att diskutera.
- Grupperna ska förbereda en kort presentation av sina diskussioner.

4. Sammanfattning och reflektion (10 min)

- Be grupperna presentera sina diskussioner för klassen.
- Diskutera gemensamt vad eleverna lärt sig under lektionen.
- Uppmana till reflektion kring hur antikens demokrati påverkar vår nutid.

Ämnesinnehåll

Här listas viktig kunskap och ämnesinnehåll som eleverna behöver känna till eller lära sig i undervisningen. Försök se till att allt nedan tas upp på lektionen eller följs upp på andra sätt.

- **Demokratis ursprung:** Känna till hur demokratin uppstod i Aten, dess grundläggande principer och funktion.
- **Rösträtt och medborgarskap:** Diskutera vilka som hade rösträtt i den atenska demokratin och varför många uteslöts.
- **Källkritik:** Utvärdera historiska källor och deras respektive perspektiv på Atens demokrati.
- **Jämförelse med nutid:** Koppla antikens demokrati till dagens demokratiförhållanden.
- **Diskussion och debatt:** Engagera eleverna i diskussioner kring demokratiska värderingar och dess ifrågasättande.

Ordkollen

Ord	Förklaring	Etymologi
Demokrati	Styrelsesätt där folket har makt att fatta beslut genom rösträtt.	Från grekiska "demokratía", av "demos" (folk) och "kratos" (makt).
Agora	Offentligt torg i antikens Grekland, centrum för handel och diskussion.	Från grekiska "agorá", som betyder "att samla".
Oligarki	Styrelsesätt där makten ligger hos ett fåtal.	Från grekiska "oligarhía", där "oligos" betyder "få" och "archi" betyder "styre".

Diskussionsfrågor

- A. Hur tror du att Atens demokrati skulle se ut idag om den tillämpades i vår moderna värld?
- B. Vilka likheter och skillnader finns det mellan antikens demokrati och dagens demokratiska system?
- C. Vad kan vi lära oss av Atens demokrati som kan tillämpas i dagens samhälle?

Aktivitet

Som en aktivitet ska eleverna skapa en egen presentation som jämför Atens demokratiska system med ett modernt land av deras val. De kan använda digitala verktyg för att skapa en presentation som innehåller både text och grafiska element. Presentationen bör fokusera på likheter och skillnader i demokratiska processer, medborgarskap och medborgerliga rättigheter. Eleverna ska arbeta i par och förbereda en muntlig presentation av 5-7 minuter.

Exit-ticket

Frågor

1. Vad är demokrati?
2. Vilka var medborgarna i antikens Aten?
3. Hur fungerar röstningssystemet i Aten?
4. Vilka uteslöts från rösträtt i Aten?
5. Vad är betydelsen av "agora" i antikens Aten?
6. Kan dagens demokratier dra lärdomar från antikens Aten?
7. Vad kännetecknar oligarki?
8. Vilka inspirerande fack för demokratiska värderingar i Aten?

Svar

Styrelsesätt där folket har makt att fatta beslut.

Fria män födda i Aten.

Röstning skedde i offentliga sammanhang, oftaste i agora.

Kvinnor, slavar och utländska medborgare.

Handels- och diskussionscentrum.

Ja, många grundprinciper fortfarande relevanta.

Styrelse av ett fåtal individer.

Kamp för rättvisa och delaktighet.

Hemuppgift

Eleverna ska skriva en uppsats om hur Atens demokrati har påverkat nutida demokratiska system. Uppsatsen bör vara mellan 3-4 sidor lång och innehålla både historiska och aktuella exempel.

Citat

"Makt korrumperar, och absolut makt korrumperar absolut." – Lord Acton (1887) Detta citat knyter an till lektionens tema genom att påpeka vikten av maktdelning och demokrati, något som var centralt i antikens Aten.

Tags: [Lektion](#)